

GIRONA ► EL CENTRE CULTURAL LA MERCÈ ACULL UNA MOSTRA COL·LECTIVA AMB UNA QUINZENA D'ARTISTES ARRIBATS DE FINLÀNDIA

Políptic desacomplexat

Tres dècades amb l'art contemporani

► L'Associació d'Artistes Visuals de Carèlia del Sud Etelä-Karjalan Taiteilijaseura Ry, amb seu a Lappeenranta, va ser fundada per sis artistes el 14 d'agost del 1989. Avui compta amb cent vint afiliats. El seu objectiu és «difondre l'art contemporani a la ciutat i el seu entorn a través de la col·laboració amb entitats públiques i privades». El finançament de l'Associació es basa en les quotes anuals dels afiliats i els ajuts de l'Estat, l'Ajuntament i també d'institucions privades.

COL·LECTIVA

► **Centre Cultural la Mercè, Girona.** Pujada de la Mercè, 12. **Del 19 de setembre al 15 de novembre.** De dilluns a divendres de 9 a 14 h i de 16 a 21 h. Caps de setmana i festius tancat.

EUDALD CAMPS

■ La pregunta no és retòrica: a casa nostra, quants responsables de centres o museus d'art contemporani serien capaços de deixar la seva visibilitat exterior en mans de la pintura? Dit d'una altra manera: quines possibilitats reals tenen autors com Xevi Solà o Manolo Sierra (per citar un parell de casos prou significatius) de figurar en una hipotètica mostra col·lectiva destinada a ser exportada més enllà de les nostres fronteres? A Catalunya, l'ombra del «monocultiu conceptual poc estimul·lant» —en paraules de Catalina Serra— segueix eclipsant multitud de pràctiques artístiques que, per entendre'ns, continuarien explorant les possibilitats dels materials i dels procediments amb certa càrrega de memòria. És allò sobradament conegut del «model

ARIJA MARTIKAINEN

MACBA» i de tota una generació desinfectada que somia en subvertir «des de dins» la mateixa institució que l'aixopluga (de fet, la naturalesa netament conceptual de les seves propostes fa que siguin impensables sense suport i finançament públics). I encara més: com li hauria anat aquí a una artista com Nate Lowman (la jove pintora de Las Vegas ha exposat a llocs com el MOMA, el Pompidou o el Palais de Tokyo)? I a un «paisatgista» com el brasiler Lucas Arruda? (per cert, tan Lowman com Arruda estan representats per la David Zwirner galle-

ry, una de les més prestigioses del món). La resposta és evident: haurien passat pràcticament desapercebuts o, com a molt, haurien exposat a la Fundació Vila Casas.

Diem tot això —no és un lament: és una constatació— per posar en valor aquesta mena de «políptic desacomplexat» que ens arriba des de terres finlandeses: que un terç dels artistes escollits facin pintura més o menys figurativa (en qualsevol cas, ni rastre d'art concret o d'abstraccions decoratives) és un fet indicatiu d'una tendència a nivell global que aquí, pel què sembla, es resisteix a arrelar, a saber, la del ressorgiment d'un cert tipus de pintura netament contemporània (pels seus temes i formats) que no renuncia a una genealogia que, per descomptat, transita per multitud de segles precedents. La idea, relativament senzilla, segueix resistint-se a molts: de la mateixa manera que es va seguir escrivint poesia després d'Auschwitz, també s'ha seguit pintant després de la mort de la pintura (assassinada, per cert, diverses vegades al llarg

TUULIA ISO-TRYKKÄRI

EMA

dels darrers dos-cents anys). S'ha seguit pintant i, de fet, avui en dia la «convalescent» —com a mínim lluny de les nostres fronteres— gaudeix d'una salut excel·lent: una fornada d'artistes, nascuts tots ells a la segona meitat del segle XX, aposten pels llenguatges figuratius per mostrar el seu desconcert (i a voltes malestar) amb una modernitat que es percebuda, sense massa pal·liatius, com a projecte fallit (és com si la pintura escenifiqués un cant del signe sostingut en el temps que, en darrera instància, vindria a encarnar la darrera gran utopia visual de l'art occidental).

D'això es tracta: sense menystenir la notable aposta per la fotografia present a la mostra de La Mercè (amb noms com Emma Lappalainen, Jyrki Märkkänen, Susan Lankinen i Janette

Holström), el gravat i el dibuix (amb Henrik Härkönen i Susa Walve) o els treballs que es relacionen activament amb l'espai (amb Arja Martikainen, Jouko Lempien, Tiina Rajakallio, Pirjo Tikkinen i Jussi Nykänen), la pintura, insistim, regala a l'espectador el políptic més insòlit gràcies a unes mirades que no només no defugen l'exercici introspectiu sinó que el converteixen en l'eix dels seus plantejaments. Encapçalaria aquesta mena de rànquing simbòlic Tuulia Iso-Trykkäri (1985), una autora que viu la pintura en tots els seus registres, començant pel representacional i finalitzant per la seva estricta materialitat. En paraules seves: «El meu procés de treball és físic, em poso al·lloc de la pintura i busco sentir la composició al meu cos. Pinto el que sento i sento el que pin-

to». La importància del «cos a la pintura» també és un dels fils conductors que explicarien la inquietant presència de les obres de Jussi Pirttöja (1988) o, juntament amb l'arquitectura, dels de Tapio Mömmö (1981), un autor entregat a la recerca «d'ambients peculiars i estranys». Tancaria el grup de «pintors-pintors» Arto Kettunen (1987), potser el més convencional però amb un innegable interès fruit, en gran mesura, d'un indissimulat virtuosisme que l'artista sap administrar-se amb dosis homeopàtiques. Ja ho deia la incommensurable María Zambrano: «Se podría, se puede hacer todo, hasta pintar. Y quizá de inmediato más que cosa alguna pintar. ¿Y quién alguna vez agudamente y a menudo calladamente y hasta sordamente no ha sentido el anhelo de pintar?».

Una oferta pedagògica

► Les exposicions de La Mercè tenen el doble interès de ser artísticament rellevants i, a més, d'atansar-se a un públic que s'està formant a les aules del centre.